

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ANFA GÜVENLİK HİZMETLERİ VE SİSTEMLERİ LİMİTED ŞİRKETİ

2021 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM BULGULARI.....	7

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	2
Tablo 2: İştirakler Tablosu	2
Tablo 3: Özet Gelir - Gider Kalemleri	3

KISALTMALAR

ANFA LTD. ŞTİ.	Anfa Güvenlik Hizmetleri ve Sistemleri Limited Şirketi
A.Ő.	Anonim Şirket
BKK	Bakanlar Kurulu Kararı
BOBİ FRS	Büyük ve Orta Boy İŞletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
İŞKUR	Türkiye İŐ Kurumu
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
MSUGT	Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği
TMS	Türkiye Muhasebe Standartları

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Şirket Finansal Planlamasının Yapılmaması
2. Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının Kullanılmaması
3. Vadesinde Tahsil Edilemeyen Alacaklar İçin Yıl Sonunda Faiz Tahakkuk Ettirilmemesi
4. Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilatların Mevzuatta Belirtilen Süre İçinde Şirketin Banka Hesabına Aktarılmaması
5. Şirket Mevduatlarının Bir Kısımının Kamu Sermayeli Bankalarda Nemalandırılmaması
6. Serbest Tüketici Olan İdarenin Elektrik Enerjisi Alımında İhale Mevzuatına Uyulmaması
7. Sosyal Güvenlik Mevzuatı Kapsamındaki Yükümlülüklerin ve Prim Ödemelerinin Yasal Süresi İçinde Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Para Cezası Ödenmesi
8. Yazılım Programları ve Lisans Alımlarının Demirbaşlar Hesabında İzlenmesi
9. Yıl Sonu Demirbaş Sayımının Yapılmaması
10. İŞKUR'a Bidirim Yapılmadan Personel Alınması
11. Bazı Personelin Şirket Dışında Görevlendirilmesi
12. Şirket Ana Hizmet Binasının Ruhsatsız Olması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anfa Güvenlik Hizmetleri ve Sistemleri Limited Şirketi 23.12.2004 tarihinde Ankara Büyükşehir Belediyesi şirketlerinden Anfa Altınpark İşletmeleri Limited Şirketi'nin %99 ve Anket Ankara Kültür ve Turizm Etkinlikleri Ticaret Anonim Şirketi'nin %1 iştiraki ile kurulmuştur. Şirketin ortaklık yapısına bakıldığında Ankara Büyükşehir Belediyesi ile yoğun bir ilişki içerisinde olduğu görülmektedir.

Anfa Güvenlik Ltd. Şti.'nin temel faaliyet alanları; her türlü kamu ve özel kuruluşlara ait işyerleri, resmi daireler, özel mülkler, alışveriş merkezleri, mağazalar, turistik tesisler, spor kompleksleri, stadyumlar, kültür salonları, sanat galerileri, tiyatro ve sinema salonları, sergiler, eğitim kurumları, özel ve kamu ait her türlü okul, kütüphane, sağlık kuruluşları, hastane, sağlık merkezleri, orman alanları, korunması gereken sit alanları, antik yapı ve merkezler, maden ocakları, liman işletmeleri, mali ve ekonomik kurumlar, bankalar, vb. yerlerin şahısları koruma talebinde bulunmaları halinde bireysel ve toplu olarak güvenliklerini sağlamak, özel güvenlik eğitim kurumlarını kurmak ve işletmek ve güvenlik sistemlerinin kurulmasını sağlamak şeklindedir.

Anfa Güvenlik Ltd. Şti. kamu ve özel hukuka tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu ve Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca Şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş limited bir şirkettir. Dolayısıyla, şirket müdürü veya müdürler kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Şirket müdürü/müdürleri üyeliklerine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Şirketin müdürlerinden biri bir tüzel kişi olduğu takdirde, bu tüzel kişilik bu görevi tüzel kişi adına yerine getirecek bir gerçek kişiyi belirler.

Limited şirket müdürler kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini sağlayan, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Müdürler kurulu, limited şirketin kanunla öngörülmüş zaruri bir organdır.

Şirkette yönetim organı olarak Müdürler Kurulu faaliyette bulunmakta olup, Kurul iki ortağı temsilen iki kişiden oluşmaktadır. Bunun dışında Şirkette bir genel müdür ve üç genel müdür yardımcısı bulunmaktadır.

Şirketin idari birimleri 2021 yılı sonu itibariyle 8 Müdürlük ve Hukuk Müşavirliği olmak üzere 9 birimden oluşmaktadır.

Şirkette çalışan personel sayısı 2021 yıl sonu itibariyle 3.808 kişidir. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

Anfa Güvenlik Ltd. Şti.'nin sermaye tutarı 21.000.000,00 Türk Lirası olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesinin hisselerinin çoğunluğuna sahip olduğu iki şirketi Anfa Güvenlik Ltd. Şti.'nin tüm hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2021 tarihi itibariyle sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

	Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Payı (%)
1	Anfa Altınpark İşletmeleri Limited Şirketi	20.790.000,00	99
2	Anket Ankara Kültür ve Turizm Etkinlikleri Ticaret Anonim Şirketi	210.000,00	1
	Toplam	21.000.000,00	100

Anfa Güvenlik Ltd. Şti.'nin aşağıdaki tabloda yer alan iştirakleri bulunmaktadır.

Tablo 2: İştirakler Tablosu

	İştirakin Adı, Soyadı/Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Payı (%)
1	Beltema Sigorta Aracılık Hizmetleri Limited Şirketi	10.000,00	0,10

Şirketin asıl faaliyeti, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı tarafından ihale edilen personel çalıştırılmasına dayalı koruma ve güvenlik hizmet alımı işi; Ankara Büyükşehir Belediyesi, Kültür ve Tabiat Varlıkları Dairesi Başkanlığı tarafından ihale edilen güvenlik hizmeti alımı işi ile Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel

Müdürlüğü tarafından ihalesi yapılan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Özel Güvenlik Hizmet Alımı İşi'dir.

Şirketin ana geliri söz konusu hizmet alımı işlerinden elde edilmektedir.

Tablo 3: Özet Gelir - Gider Kalemleri

Gelir - Gider Kalemleri	2019 (TL)	2020 (TL)	2021 (TL)
A - Brüt Satışlar	294.420.625,49	346.152.225,92	436.284.473,59
B - Satış İndirimleri (-)	6.206,78	22.203,27	1.610,17
C - Net Satışlar	294.414.418,71	346.130.022,65	436.283.133,42
D - Satışların Maliyeti (-)	289.355.314,23	331.642.554,89	425.285.830,03
E - Faaliyet Giderleri (-)	16.492.979,85	23.993.017,04	17.657.844,05
F - Diğer Faaliyet, Olağan Gelir Ve Karlar	654.554,71	669.310,00	917.744,28
G - Diğ. Faal. Olağan Gider Ve Zararlar (-)	0,00	0,00	0,00
H - Finansman Giderleri (-)	0,00	0,00	0,00
I - Olağandışı Gelir Ve Karlar	278.993,31	309.144,18	444.895,83
J - Olağan Dışı Gider Ve Zararlar (-)	33.122,58	93.648,99	440.525,92
K - Dönem Karı Ver. Ve Diğ. Yas. Yük. Krs. (-)	1.358.133,47	0,00	0,00
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	(11.891.583,40)	(8.620.744,09)	(5.738.426,47)

Son üç yıllık gelir tablosu verileri incelendiğinde, Şirketin dönem net zararının yıllar itibariyle azalmakta olduğu anlaşılmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2020 yılı aktif toplamı 4.613.700,00 TL'yi veya net satışları toplamı 9.227.100,00 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2021 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Limited şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 625'inci maddesine göre Müdürler, kanunların ve şirket sözleşmesinin genel kurula görev ve yetki vermediği bütün konularda görevli ve yetkilidirler. Bu kapsamda şirket finansal tablolarının, yıllık faaliyet raporunun ve gerekli olduğu takdirde topluluk finansal tablolarının düzenlenmesi müdürlerin görevidir.

Topluluk yılsonu finansal tabloları ile yıllık faaliyet raporunun, yılsonu finansal tablolarının onaylanması, kâr payı hakkında karar verilmesi, kazanç paylarının belirlenmesi ise Kanun'un 616'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun yetkilerindedir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

Şirket, 29.07.2017 tarihli ve 30138 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (56) Sıra no.lu Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) Hakkında Tebliğ ile Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar uyarınca bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS'de öngörülen finansal tabloları (finansal durum tablosu, kar veya zarar tablosu, öz kaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, şirket yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; işletmenin amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan bir

sistemdir. Bu amaçla, iç kontrol sistemi söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesi açısından tehdit oluşturan faaliyet risklerinin de ortaya konulmasını sağlayacak şekilde tasarlanır ve uygulanır.

Şirketlerde iç kontrol sistemi genel olarak; kontrol çevresi, işletmenin risk değerlendirme süreci, bilgi sistemleri, kontrol işlemleri ve kontrollerin gözetimini kapsamaktadır. İç kontrol sisteminin tasarımı önemli yanlışlıkları önleme, ortaya çıkarma ve düzeltme kapasitesine sahip olmalıdır.

Evrakları ve önemli belgeleri imzalamaya ve onaylamaya yetkili kişiler Müdürler Kurulu kararı ile belirlenip ilgililere Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile duyurulmuştur.

Şirketin müşterilerine sunduğu hizmetlere ilişkin olarak 23.07.2020 tarihli ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi belgesine sahip olduğu görülmüştür. Şirkette kalite yönetim sistemi açısından denetim yapılmakta olup, iç denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde “Kalite Yönetim Uygulama Rehberi” dikkate alınmaktadır.

Şirkette iç kontrole ilişkin bir iç denetim birimi bulunmamaktadır. Bunun yanında her yıl bir bağımsız denetim şirketi tarafından denetlenerek Şirkete ilişkin bağımsız denetim raporu oluşturulmaktadır.

Şirket, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na tabi olmadığı için, bu Kanun'un tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Büyükşehir Belediyesi Anfa Güvenlik Hizmetleri ve Sistemleri Ltd. Şti. 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Şirket Finansal Planlamasının Yapılmaması

Şirketin Müdürler Kurulu tarafından kabul edilerek uygulamaya konulan 2021 yılı finansal planlamasının olmadığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Görevler, yetkiler ve yükümlülükler" başlıklı 625'inci maddesinde müdürlerin, kanunların ve şirket sözleşmesinin genel kurula görev ve yetki vermediği bütün konularda görevli ve yetkili olduğu belirtilmiştir. Aynı maddenin devamında ise;

"Müdürler, aşağıdaki görevlerini ve yetkilerini devredemez ve bunlardan vazgeçemezler:...

c) Şirketin yönetimi için gerekli olduğu takdirde, muhasebenin, finansal denetimin ve finansal planlamanın oluşturulması..."

Hükmü yer almaktadır.

Şirketin finansal planlaması, kuruluşun içinde bulunduğu şartlara göre karlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda en uygun seçenekleri finansal olarak planlayan, şirket çalışmalarını disipline eden, finansal hedeflere ne derecede ulaşıldığını gösteren ve oluşabilecek finansal risklerin yönetilmesini sağlayan önemli yönetim ve kontrol aracıdır. Bununla beraber finansal planlama, planlanan ve gerçekleşen rakamları karşılaştırmaya imkân vererek gerekli düzeltmeleri yapma, şirket performansını görme, saptanan ölçülerle fiili durumunun karşılaştırılması neticesinde problemleri alanları tespit etme imkânı vermektedir.

Şirketin 2021 yılı faaliyet döneminin incelenmesinde, Müdürler Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulan bir finansal planlamanın olmadığı tespit edilmiştir. Ancak yukarıda da değinildiği üzere, etkin bir planlamanın bir şirket için birçok avantajı bulunmakta olup aynı zamanda planlanan ve fiili durumun karşılaştırılabileceği, başarı ve başarısızlığın değerlendirilebileceği bir denetim aracıdır.

Şirketin finansal hedeflerine ulaşmasına yardımcı olmak üzere 6102 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri gereği Şirket finansal planının oluşturulması ve Müdürler Kurulu tarafından kabul edilerek uygulamaya konulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında, bundan sonra finansal planlama oluşturulması için gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir.

BULGU 2: Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının Kullanılmaması

Şirketin, gönderme emri düzenlemek suretiyle banka üzerinden yapılan ödemelerde aracı hesap olarak 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabını kullanmadığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Defter tutma yükümlülüğü" başlıklı 64'üncü maddesinde, her tacirin, ticari defterlerini işletmenin faaliyetleri ve finansal durumu hakkında fikir verebilecek şekilde tutmak ve bu amaçla defterlerinde, ticari işlemleriyle ticari işletmesinin iktisadi ve mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı (c) bendinde; 103-Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri Hesabının, işletmenin üçüncü kişilere bankalardan çekle veya ödeme emri ile yapacağı ödemeler bu hesapta izleneceği ifade edilmiştir.

Bankalardan yapılacak ödemeler veya verilen çekler söz konusu olması halinde ilk önce ilgili hesaba borç 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydı, ilgiliye ödemenin yapıldığının bankadan gelen hesap özeti veya banka mutabakatından anlaşılması durumunda da 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına borç, 102-Bankalar Hesabına alacak kaydı yapılmalıdır. Yapılan incelemede, Şirket tarafından banka üzerinden yapılan ödemelerde gönderme emri düzenlendiği fakat 103 hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, ödeme yapılacak kişi/kişilere herhangi bir ödeme emri belgesi verilmediği ve bankaya yazılan ödeme talimatı ile ödemeler gerçekleştirildiği için 103 no.lu hesap kullanılmaksızın doğrudan 102- Bankalar Hesabına alacak kaydı yapıldığı belirtilmiştir. Ancak yukarıda da ifade edildiği üzere, 103 no.lu hesap şirketlerin borçlu olduğu kişi veya işletmelere teslim ettiği çeklerin ve bankaya verilen ödeme emirlerinin izlendiği hesaptır. Ayrıca şirketler tarafından bankaya iletilen çek veya ödeme emri ile fiili ödeme arasında belli bir süre olmaktadır ve bu nedenle 103 hesabı, emir ve ödeme arasında geçen bu sürede

kullanılan bir hesaptır. Açıklanan nedenlerle bankaya verilen ödeme, virman ve havale talimatları için 103 hesabının kullanılması mevzuat gereği bir zorunluluktur.

Sonuç olarak; Şirkete ait banka hesaplarından herhangi bir para çıkışı olduğunda aracı hesap olarak 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının kullanılması gerekmektedir.

BULGU 3: Vadesinde Tahsil Edilemeyen Alacaklar İçin Yıl Sonunda Faiz Tahakkuk Ettirilmemesi

Şirketin 2021 yılı mali tablolarının incelenmesi neticesinde 120-Alıcılar Hesabında kayıtlı bulunan alacaklardan tahsilatı süresi içinde yapılamayanlara gecikme faizi tahakkuk ettirilmediği, sadece asıl alacağın kayıtlarda bulunduğu tespit edilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Ticari işlerde faiz" başlıklı 8'inci maddesi uyarınca ticari işlerde sözleşmenin tarafları, gecikme faizi alınmasını ve uygulanacak faiz oranını sözleşmede serbestçe belirleyebilirler. Taraflar, sözleşmede temerrüt faizi oranını belirlememişlerse, 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'un 2'nci maddesinin ilk fıkrasına göre; temerrüde düşen borçlu, geçmiş günler için 1'inci maddede belirlenen kanuni faiz oranına göre temerrüt faizi ödemeye mecburdur.

Bununla birlikte, 3095 sayılı Kanun, bazı şartlarda daha yüksek orandan temerrüt faizi talep edilebilmesine de imkân tanımaktadır. Mezkur Kanun'un 2'nci maddesinde; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli avanslar için uyguladığı faiz oranı, 1'inci maddeyle belirlenen orandan fazla ise, bu oran üzerinden gecikme faizinin hesaplanması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı (c) bölümünde; işletmelerin faaliyet alanı kapsamındaki işlerden kaynaklanan temerrüt faizi gelirlerinin 649-Faaliyetlerle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar Hesabında kaydedilmesi gerektiği ifade edilmiş, karşılık hesap olarak da, asıl alacağın takip edildiği 120-Alıcılar Hesabının borçlandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan açıklamadan da anlaşılacağı üzere sözleşme hükümlerinin zamanında yerine getirilmemesine bağlı olarak ortaya çıkan ve şirket açısından sözleşmeye bağlı bir alacak haline gelen gecikme faizi tutarlarının, tahakkuk ettirilerek asıl alacak gibi muhasebe kayıtlarına alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında, bir kısım alacağın tahsil edildiği, tahsil edilen alacağın faizinin de tahsil edileceği belirtilmiştir.

BULGU 4: Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilatların Mevzuatta Belirtilen Süre İçinde Şirketin Banka Hesabına Aktarılmaması

Şirketin anlaşmalı olduğu banka tarafından yapılan kredi kartı tahsilat tutarlarının 20 gün içerisinde şirketin mevduat hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; belediyelerin sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketlerin bu Yönetmelik kapsamında olduğu belirtilmiştir.

Anılan Yönetmeliğin 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında ise; gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla takip eden iş günü içinde, yurt içinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Anfa Güvenlik Ltd. Şti.'nin sermayesinin tamamına dolaylı olarak Ankara Büyükşehir Belediyesinin sahip olması nedeniyle Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamına girmektedir.

Yapılan incelemede; kredi kartı ile yapılan tahsilatların 40 günlük bloke süresi geçtikten sonra Şirketin banka hesabına aktarıldığı görülmüştür. Ancak yukarıda yer verilen mevzuat hükmü uyarınca, kredi kartları ile yapılan tahsilatların azami 20 gün içerisinde Şirketin kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması zorunludur.

Kamu idaresi cevabında; 2022 yılı itibariyle banka ile yeni sözleşme yapılarak kredi kartı ile yapılan tahsilatların 20 gün içerisinde Şirketin mevduat hesabına aktarılmasının sağlandığı ifade edilmiştir. Ancak söz konusu durum peşin tahsilatlar için geçerli olup taksitli satışlarda bloke süresinin halen 40 gün olduğu anlaşılmıştır.

Bu itibarla; kredi kartı ile yapılan tahsilatların Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin ilgili maddesinde belirlenen süre zarfında mevduat hesabına aktarılması gerekmektedir.

BULGU 5: Şirket Mevduatlarının Bir Kısımının Kamu Sermayeli Bankalarda Nemalandırılmaması

Şirkete ait mali kaynakların bir kısmının Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'ne aykırı olarak kamu sermayeli bankalarda nemalandırılmadığı görülmüştür.

Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde, belediyelerin sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketlerin bu Yönetmelik kapsamında olduğu belirtildiği için Anfa Güvenlik Ltd. Şti. kapsam dâhilindedir.

Anılan Yönetmeliğin “Tanımlar” başlıklı 2’nci maddesinde; kamu sermayeli bankalar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş., T. Halk Bankası A.Ş., T. Vakıflar Bankası T.A.O. ve sermayesinin yarısından fazlası doğrudan ve/veya dolaylı olarak kamuya ait olan diğer mevduat ve katılım bankaları olarak ifade edilmiştir.

Yönetmeliğin “Uygulama ve kullanılacak araçlar” başlıklı 5’inci maddesinde ise genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinin, kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda yine aynı maddede sayılan araçları kullanarak değerlendirmekle yükümlü olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede; Şirket mali kaynaklarının bir kısmının kamu sermayeli bankalar dışındaki özel bankalarda açılan hesaplarda nemalandırıldığı tespit edilmiştir. Ancak yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca; Şirket, kendi bütçesi veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynağını kamu sermayeli bankalarda değerlendirmekle yükümlü olup yalnızca tahsilat, ödeme gibi işlemler için Yönetmelik kapsamında olmayan bankalarla çalışabilir.

Kamu idaresi cevabında; 2022 yılı itibariyle Şirket mevduatlarının kamu sermayeli bankalarda değerlendirilmeye başlanıldığı belirtilmiş olup bundan sonra mali kaynakların değerlendirilmesi ve nemalandırılması hususunda Yönetmelik’te belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde işlem yapılmalıdır.

BULGU 6: Serbest Tüketici Olan İdarenin Elektrik Enerjisi Alımında İhale Mevzuatına Uyulmaması

Serbest tüketici durumunda olan Şirketin elektrik enerjisi ihtiyacını ihale mevzuatında belirlenen usuller yerine, elektrik dağıtım şirketiyle doğrudan sözleşme yapmak suretiyle temin ettiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesi uyarınca, Kanun’a tabi idarelerin mal veya hizmet alımları ile yapım işleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülmektedir. Aynı Kanun’un “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde, mal; “*satın alınan her türlü ihtiyaç maddeleri ile taşınır ve taşınmaz mal ve haklar*” şeklinde tanımlanmıştır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’na dayanılarak çıkarılan 30.05.2018 tarih ve 30436 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği’nin “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 4’üncü maddesinde; serbest tüketici, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması veya organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini haiz olması nedeniyle tedarikçisini seçme hakkına sahip gerçek veya

tüzel kişi şeklinde tanımlanmıştır.

“Serbest tüketici kapsamı ve elektrik tedariki” başlıklı 6’ncı maddesinin 1’inci fıkrasının (c) bendinde; bir önceki takvim yılında serbest tüketici limitini aşan miktarda elektrik tüketilen kullanım yerinin kullanım hakkına sahip ya da kullanım hakkını edinen tüketicilerin serbest tüketici kabul edileceği ifade edilmiştir.

“İkili anlaşma kapsamında yer alan tüketicilerin hak ve yükümlülükleri” başlıklı 39’uncu maddesinin birinci fıkrasında; serbest tüketicilerin, tüketim miktarı serbest tüketici limitini geçen her bir ölçüm noktası için ayrı bir tedarikçi ile ikili anlaşma yapılabileceği belirtilmiştir.

4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’un “Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ve Kurul Başkanlığı” başlıklı 5’inci maddesi altıncı fıkrasının (b) bendinde de, “her yılın Ocak ayının sonuna kadar serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlamak” EPDK’nın görevleri arasında sayılmıştır. Bu bağlamda, serbest tüketici limiti her yıl EPDK tarafından yeniden değerlendirilmekte ve uygun görüldüğü ölçüde düşürülmektedir. Bu doğrultuda EPDK Kararı ile 2021 yılı için serbest tüketici limiti yıllık 1.200 kWh elektrik tüketimi ve üzeri olarak belirlenmiştir.

Diğer yandan, 17.06.2011 tarihli ve 2011/DK.D-105 sayılı Kamu İhale Kurulu Düzenleyici Kararı’nda, serbest tüketici olan idarelerin elektrik ihtiyaçlarını 4734 sayılı Kanun çerçevesinde mal alımı ihalesi olarak temin etmeleri gerektiği; Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü’nün 13.10.2011 tarihli ve 9 no.lu Elektronik Haberleşme Hizmeti, Elektrik ve Doğalgaz Alımı Genelgesi’nde de, 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan idarelerce, serbest tüketici olmaları halinde elektrik ihtiyaçlarının ihale yolu ile temin edilmesinin esas olduğu; ancak, piyasada rekabet koşullarının oluşmaması veya 4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan limitlerin aşılması halinde söz konusu ihtiyaçların doğrudan temin yoluyla karşılanabileceği ifade edilmiştir.

İlgili mevzuat uyarınca, serbest tüketici olmaları halinde, Kanun kapsamındaki idarelerin elektrik enerjisi ihtiyaçlarını ihaleyle veya piyasa araştırmasına dayalı olarak doğrudan temin yoluyla temin etmelerinin esas olduğu açıktır.

Yapılan incelemede, Şirketin 2020 yılı toplam elektrik sarfiyatının 87.526,94 kWh olduğu, 2021 yılı için EPDK tarafından belirlenen limit dikkate alındığında, Şirketin serbest tüketici niteliğini taşıdığı, dolayısıyla elektrik enerjisi ihtiyacını 4734 sayılı Kanun’da belirtilen usullerden biriyle karşılaması gerekirken tedarikçiden doğrudan alım şeklinde karşıladığı tespit edilmiştir.

Yasal düzenleme gereğince Şirketin elektrik enerjisi ihtiyacının ihale yoluyla karşılanması, piyasada rekabet koşullarının oluşmaması veya yıllık tüketim miktarının yukarıda belirtilen limitleri aşmaması halinde ise doğrudan temin usulünün kullanılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında, elektrik enerjisi alımlarında 4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde işlem yapılacağı belirtilmiştir.

BULGU 7: Sosyal Güvenlik Mevzuatı Kapsamındaki Yükümlülüklerin ve Prim Ödemelerinin Yasal Süresi İçinde Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Para Cezası Ödenmesi

Şirketin sosyal güvenlik mevzuatı gereğince yerine getirmesi gereken bildirim yükümlülüklerini ve prim ödemelerini süresinde yerine getirmemesi nedeniyle para cezası ödemek zorunda kaldığı anlaşılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Prim borçlarına halef olma, gecikme cezası ve gecikme zammı ile iadesi gereken primler" başlıklı 89'uncu maddesinde; "...Kurumun prim ve diğer alacakları süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödenmeyen kısmı sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her bir ay için % 3 (01.03.2010 tarih ve 2010/260 sayılı BKK ile % 2 olarak belirlenmiştir) oranında gecikme cezası uygulanarak artırılır. Ayrıca, her ay için bulunan tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Yeni Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır...." denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmü uyarınca, zamanında ödenmeyen sosyal güvenlik primlerine ilk üç ay için aylık bazda %2 oranında gecikme cezası ve ayrıca her ay için bulunan tutarlara borç ödeninceye kadar devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi dikkate alınarak gecikme cezası uygulanmaktadır.

Yapılan incelemelerde, bazı aylara ilişkin sigorta primlerinin zamanında ödenmediği, ödemenin geç yapılması nedeniyle gecikme cezasına muhatap olunduğu görülmüştür.

Yine 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; aylık prim ve hizmet belgelerini internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu olduğu halde anılan ortamda göndermeyenlere veya belirlenen süre içinde vermeyenlere her bir fiil için aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla, belgenin asıl olması halinde belgedeki sigortalı sayısı başına aylık asgari ücretin beşte

biri, belgenin ek olması halinde ise ek belgedeki sigortalı sayısı başına aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında idari para cezası uygulanacağı belirtilmiştir.

Mezkur maddenin birinci fıkrasının (j) bendinde ise; 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılardan sigortalılığı sona erenlerin işten ayrılış bildirgelerini süresi içinde ya da internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu olduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı tutmakla yükümlü bulunulan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla her bir sigortalı için asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (i) bendinde de; Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Kanun'un 100'üncü maddesi kapsamında istenen bilgi ve belgeleri süresi içinde mücbir sebep olmaksızın vermeyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında aylık asgari ücretin beş katı, geç verilmesi halinde ise aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemelerde şirket personellerinden bazılarının ek aylık prim ve hizmet belgelerinin, bazılarının ise işten ayrılış bildirgelerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna geç verilmesi nedeniyle Şirket hakkında anılan Kanun'un 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (j) bentleri uyarınca idari para cezası uygulandığı tespit edilmiştir.

Ayrıca Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından şirkette görev yapan bir personelin 2016-2017 yıllarındaki çalışmalarına ilişkin bilgi talebinde bulunduğu ancak Şirketin istenilen bilgilere geç cevap vermesi nedeniyle mezkûr Kanun'un 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca idari para cezası uygulandığı görülmüştür. Sosyal güvenlik mevzuatında yer alan yükümlülüklerin ve prim ödemelerinin gerekli tedbir ve önlemler alınarak yasal süresi içerisinde yerine getirilmesi ve Şirketin idari para cezası mahiyetinde ek bir mali külfete muhatap bırakılmaması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında, cari dönem hakedişinin takip eden ay sonunda alınması sebebiyle cari SGK prim borçlarının ödemesinin yapılamadığı dönemler olduğu, ilgili yasalar çerçevesinde yapılandırma yapılarak ödemeye devam edildiği belirtilmiştir. Yasal yükümlülüklerin ve prim ödemelerinin süresi içinde yerine getirilmesi hususunda gerekli planlamanın yapılarak tedbirlerin alınması önem arz etmektedir.

BULGU 8: Yazılım Programları ve Lisans Alımlarının Demirbaşlar Hesabında İzlenmesi

Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabında muhasebeleştirilmesi gereken lisans ve yazılım programı kapsamındaki varlık alımlarının Demirbaşlar Hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan tekdüzen hesap planı açıklamalarına göre işletme faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi maddi varlıkların 255-Demirbaşlar Hesabında izleneceği ifade edilmiştir.

Yine söz konusu açıklamalarda herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve işletmenin belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktif giderleri ile belli koşullar altında hukuken himaye ettiği haklarının Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesap Grubu'nda izleneceği belirtilmiştir.

Şirketin 2021 yılına ait kesin mizanında, çeşitli amaçlarla kullanılmak üzere alınan yazılım programı ve lisansların 255-Demirbaşlar Hesabına kaydedildiği görülmüştür. Bu durum bilançoda Şirket demirbaşlarının olması gereken daha fazla, maddi olmayan duran varlıklarının ise olması gerekenden daha az görünmesine sebep olmaktadır.

Şirket mali tablolarının, doğru ve güvenilir bilgi sunmasını sağlamak için maddi olmayan duran varlık niteliğinde yapılan alımların 260-Haklar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Yıl Sonu Demirbaş Sayımının Yapılmaması

Şirkette yıl sonu demirbaş sayımının yapılmaması nedeniyle fiili demirbaş envanterinin çıkarılmadığı anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 186'ncı maddesinde envanter çıkarmak; bilanço günündeki mevcutları, alacakları ve borçları saymak, ölçmek, tartmak ve değerlemek suretiyle kesin bir şekilde ve müfredatlı olarak tespit etmek şeklinde tanımlanmış; mevcutlar, alacaklar ve borçlar ise işletmeye dâhil iktisadi kıymet olarak ifade edilmiştir.

İşletmeler açısından bilanço tarihi itibarıyla sahip olunan varlıkların takibinin sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi ve bilanço yılının doğru ve net sonuçlarla kapatılarak yeni yıla sağlıklı verilerle girilebilmesi için yıl sonu fiili varlık sayımlarının yapılması ve yapılan bu sayım sonuçlarına göre varlıkların fiili envanterinin çıkarılması gerekmektedir. Bu nedenle yıl

sonlarında yapılacak sayım ve envanter işlemleri en önemli yıl sonu işlemleri arasında sayılmaktadır.

İşletmelere yıl içinde birçok mal giriş ve çıkışı olmaktadır. Ayrıca faaliyet konusuna göre imal edilen ve satılan mallar bulunmaktadır. Yürütülen bütün bu faaliyetler esnasında işletmeler tarafından her ne kadar varlıkların muhafazası, korunması ve saklanması için gerekli tedbirler alınsa da kırılan, bozulan veya kaybolan kıymetlerin olması işin doğal bir sonucudur. Bu nedenle işletmelerin 31 Aralık tarihinde sahip olduğu kıymetlerinin fiili mevcudunu tespit etmesi gerekmektedir.

Yapılacak sayımlar sonucunda sahip olunan kıymetlerin fiili ve kaydi mevcutları karşılaştırılarak olası fazla veya noksanlıklara ilişkin olarak 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Tek Düzen Hesap Planı Açıklaması"nda yer verilen Sayım ve Tesellüm Noksanları Hesabı ile Sayım ve Tesellüm Fazlaları Hesabının kullanılması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle yıl sonu mali tablolarının gerçek mali durumu yansıtabilmesi için 31 Aralık tarihi itibarıyla Şirkete ait demirbaşların 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun ilgili maddeleri uyarınca sayımlarının yapılarak fiili envanterinin çıkarılması ve buna göre oluşacak noksan veya fazlalıkların Tekdüzen Muhasebe Hesap Planı Açıklamasında belirtildiği şekilde muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında, demirbaş sayımına başlanıldığı Ankara ili ve ilçeleri genelinde toplam 324 değişik noktada güvenlik hizmeti verilmesi nedeniyle sayımın henüz tamamlanamadığı ve halen devam ettiği belirtilmiştir.

BULGU 10: İŞKUR'a Bidirim Yapılmadan Personel Alınması

Anfa Güvenlik Ltd. Şti.'ne yapılan işçi alımlarında işe alım ilanlarının Türkiye İş Kurumuna bildirilmediği görülmüştür.

09/08/2009 tarihli ve 27314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinin ikinci fıkrasının son paragrafında, belediye şirketlerinin işçi alım ilanlarının Türkiye İş Kurumuna bildirilmesinin zorunlu olduğu, bu ilanların kurumun internet sitesinde ve ilgili kamu kurum ve kuruluşunca uygun görülen iletişim araçları ile

kamuoyuna duyurulacağı ve kamu kurum ve kuruluşlarının, işçi alımının adil ve şeffaf bir şekilde yapılmasını sağlayacak tedbirleri almak zorunda olduğu belirtilmiştir.

28.04.2018 tarihli ve 9483 sayılı “Mahalli İdare Şirketlerine Yeni İşçi Alımı” konu başlıklı İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Genelgesi'nde de yukarıda yer alan Yönetmelik hükümlerine benzer olarak belediye şirketlerinin yeni işçi alımlarında alım ilanlarını duyuru amacıyla Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) İl Müdürlüğüne göndermesi gerektiği ifade edilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda, şirket tarafından 2019-2021 yılları arasında şirkete 171 adet yeni işçi alımının yapıldığı ve söz konusu yapılan bu alımlarda alım ilanlarının İŞKUR'a gönderilmediği tespit edilmiştir.

Şirkete alınacak yeni işçiler şirket tarafından ihtiyaca göre şifahen belirlenip istihdam edilmekte olup bu uygulama şirkete yapılacak işçi alımlarında liyakatın, objektifliğin ve şeffaflığın ortadan kalkmasına ve işçi istihdamında rekabetin sağlanamamasına neden olmaktadır. Ayrıca şifahen gerçekleştirilen işçi istihdamı, istihdam edilmek için gerekli şartları sağlayan pek çok kişinin söz konusu alım için başvuru yapamamasına neden olmaktadır.

Bu itibarla, Şirket tarafından yapılacak yeni işçi alımlarında mezkur mevzuat hükmü ve anılan genelge uyarınca işçi alım ilanlarının İŞKUR ve diğer iletişim araçlarıyla duyurularak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında bundan sonra yapılacak işçi alımlarında İŞKUR'a bildirimde bulunulacağı belirtilmiştir.

BULGU 11: Bazı Personelin Şirket Dışında Görevlendirilmesi

Şirket personeli 4 kişinin Şirket bünyesinde çalışmadığı, söz konusu kişilerin Ankara Büyükşehir Belediyesinde görevlendirildiği tespit edilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 16'ncı maddesinde; kendi kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişileri tarafından kurulan kurum ve kuruluşların da tacir sayılacağı belirtilmiştir. Aynı Kanun'un “Tacir olmanın hükümleri” başlıklı 18'inci maddesinde her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği; “Özen ve bağlılık yükümü, rekabet yasağı” başlıklı 626'ncı maddesinde ise müdürler ve yönetimle görevli kişilerin görevlerini tüm özeni göstererek yerine

getirmesi gerektiği ve şirketin menfaatlerini, dürüstlük kuralı çerçevesinde, gözetmekle yükümlü olduğu ifade edilmiştir.

Anfa Güvenlik Ltd. Şti.'nin personel kayıtları üzerinde yapılan incelemelerde; aylık toplam maliyeti 71.751,94 TL olan 4 Şirket personelinin Ankara Büyükşehir Belediyesi İşletme ve İştirakler Dairesi Başkanlığında görevlendirildiği görülmüştür. Bu personel için Belediye ile doğrudan hizmet alımı ve sözleşme yapılmadığı gibi sosyal hakları dâhil tüm masraflarının Şirket hesaplarından karşılandığı, bu kişiler için Belediye'den herhangi bir bedel alınmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu durum basiretli bir iş adamı gibi hareket etme yükümlülüğüne ve özen yükümüne aykırılık teşkil etmektedir.

Bununla beraber 657 sayılı Devlet Memurları Kanun'un ilgili hükümlerinde, kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan personelin bu kurumlar arasında geçiş yapabilmesine veya geçici görevlendirilmesine ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır. Ancak 6102 sayılı Kanun'a tabi olan ve kâr amacı güden belediye şirketleri personelinin başka kurum ve kuruluşlarda geçici görevlendirilmesine ilişkin herhangi yasal bir düzenleme de bulunmamaktadır. Yani Anfa Güvenlik Ltd. Şti. personelinin herhangi bir bedel alınmaksızın Belediyede görevlendirilmesi Şirket menfaatlerini zedelediği gibi yapılan görevlendirmeler de hukuki dayanaktan yoksundur.

Kamu idaresi cevabında; Şirket çalışanı olan 4 personelin Şirket ile ilgili kadro-unvan yapılanması ve diğer işlemlerin takibi amacıyla Ankara Büyükşehir Belediyesi İşletme ve İştirakler Dairesi Başkanlığında görevlendirildiği belirtilmiştir. Ancak yukarıda da belirtildiği üzere, belediye şirketleri personelinin başka kurum ve kuruluşlarda geçici görevlendirilmesi mevzuat açısından mümkün görünmemektedir. Kaldı ki söz konusu personelin Büyükşehir Belediyesinde görevlendirilmesine esas teşkil eden işleri Büyükşehir Belediyesi yerine Şirket bünyesinde ifa etmesine engel olabilecek herhangi bir husus da bulunmamaktadır.

Sonuç olarak; söz konusu personelin, 696 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK'ya eklenen Ek Madde 20 uyarınca doğrudan hizmet alımı suretiyle Belediyede görevlendirilmesi ya da yapılan görevlendirmelerin iptal edilerek Şirket bünyesinde çalıştırılması gerekmektedir.

BULGU 12: Şirket Ana Hizmet Binasının Ruhsatsız Olması

Şirket tarafından ana hizmet binası olarak kullanılan yapının yapı ruhsatı ve yapı kullanım izin belgesi olmadan ruhsatsız bir şekilde kullanıldığı anlaşılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak planlar ile inşa edilecek resmi ve özel

bütün yapıların anılan Kanun kapsamında olduğu belirtilmiş; Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 5'inci maddesinde ise yapı; karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesis şeklinde tanımlanmıştır.

Ayrıca anılan Kanun'un dördüncü bölümünde yapı ruhsatı alınmasına ilişkin detaylara yer verilmiş olup, Kanun'un 21'inci maddesinde Kanun kapsamına giren bütün yapılar için 26'ncı maddede belirtilen istisnai haller hariç yapı ruhsatı alınmasının zorunlu olduğu, aynı bölümde yer alan "Yapı kullanma izni" başlıklı 30'uncu maddesinde ise bir yapının tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları bittiği takdirde de bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediyeden izin alınması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Şirkete ait bina ve taşınmazlar üzerinde yapılan incelemelerde Yenimahalle İlçesinde bulunan ve şirket tarafından ana hizmet binası olarak kullanılan yapıya ait arsanın Ankara Büyükşehir Belediyesine ait olduğu, söz konusu arsanın şirkete devrine veya tahsisine ilişkin olarak alınmış herhangi bir karar bulunmadığı, mezkur arsa üzerinde yer alan ve Şirket tarafından ana hizmet binası olarak kullanılan yapının yapı ruhsatı ve yapı kullanım izin belgesinin de olmadığı tespit edilmiştir.

Şirketin merkez binasının bulunduğu arsanın Şirkete ait olmaması, bununla ilgili gerekli satış, tahsis ve devir işlemlerinin yapılmamış olması, arsa üzerinde bulunan yapının İmar Kanunu hükümlerine aykırı yapılmış ve kullanıyor olması, söz konusu yapının her an tahliye edilmesi ve yıkılması gibi riskleri beraberinde getirmektedir.

Kamu idaresi cevabında, Ankara Büyükşehir Belediyesine ruhsatlandırma işlemlerinin yaptırılması ya da yapı ruhsatı olan uygun bir bina tahsisi konusunda yazı yazıldığı belirtilmiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>